

Kujataamiu

Nutaaq

Uk./Årg. 35 nr. 10

19. maj 2022

www.kujataamiu.gl • mail: kujataamiu@gmail.com

Ass.: Gert Hansen

greenland
travel

Angalanissat tulleg
Nunatta Angalatitsiviani
inniminneruk.

- Nammineq akiligassaappat attavissaq:
erhverv@greenland-travel.gl
- Suliffeqarfittut inniminniinnermi attavissaq:
booking@greenland-travel.gl

Bestil din rejse hos
Grønlands Rejsebureau.

- Erhvervsrejser:
erhverv@greenland-travel.gl
- Personlige rejser:
booking@greenland-travel.gl

Tlf: 701107 • www.greenland-travel.gl

Åbningstider

Mandag-fredag 7.00-17.00 • Lørdag 8.00-12.00

Permagreen Grønland A/S

- Tømrerarbejde
- Glarmester
- Låseservice
- Malerarbejde
- Transport
- VVS-arbejde

Tlf. 64 20 94 - Mobil 52 96 57

e-mail: qaqortoq@permagreen.gl

Mestervej B-1328 • 3920 Qaqortoq

KA Auto ApS - så kører det bare!

Kilaalap Aqqutaa B-1616 • Tlf. 64 24 08 • Mobil 53 24 18 • mail: benny@ka.gl • www.ka.gl

Brugseni app-i atorlugu iluanaarutissarpassuit

Divi Plussi-t katersukkatit takukkit pisinermullu
uppernarsaatitit malinnaavigalugit.

Kæmpe fordele med Brugseni app'en

Se din opsparede Divi Plussi og
hold styr på dine kvitteringer.

www.brugseni.gl/app

ISG aamma KUJATAATA ataatsimuulersinnissaat pissusissamisuginnar- poq

Siusinnerusukkut Kommune Kujalleq-mi nalinginnaa-
sumik ataatsimiinnermi siunnersuutigineqarpoq KUJA-
TAA-ni suliaassat tassani sulisuusut, allaffissornikkut
ineriartortitsinermillu Kalaallit Nunaata kujataani
UNESCOmi suliaqareersut, kujataani Suliffinnik ineri-
artortitsinermik suliaqarersumut Innovation South
Greenland A/S, naalisarlugu taaguutilik ISG-mik ilan-
ngutsinneqarnissa, ukiumoortumik ISG-p suliaassatut
isumaqatigiissutigeriigaanut ilanngunneqarnissaa.

Taamatut ataatsimuulersitsinerup kinguneriinnassavaa, ISG-
p suliaassareerigai tassaasut; Takornariartitsisarnerup ineri-
artortinneqarnera, Inuussutissalerinerup ineriartortinneqarne-
ra, Nunalerineq, Imminullu pilersornerulernissamik suliaq-
arneq kiisalu Aatsitassarsionermut tunngasunik suliaqar-
neq, tassami tamakku suliniutit UNESCO-p Nunarsuarmi
Kingornussassat pillugit suliniutaanut ilaareermata.

”Uannut tunngatillugu ulluinnarni ineriartortitsinerput
ingerlaqqiinnassaaq, tassami suliat assigiinngitsut marluk

immikkoortunngorlugit suliarisarneri ataatsimoorullugit
suliarilissagatsigit. Ukiuni qaangiuttuni kingullerni sisa-

Kujataani Asaasoq ApS Sydgrønlands Rengøring ApS

Postboks 527, 3920 Qaqortoq

Email: sydel3920@gmail.com • Mobil 49 31 32

asaaqqissaarneq, Sullissilluarneq
- Nuannisarneq Ipiitsoq

Proffessionel Rengøring, God Service
- En Ren Fornøjelse

^{Nutaq}
kujataamiu
Naqiterisoq / Udgives af:
Q-offset

Box 378 • 3920 Qaqortoq
Tlf. 64 29 69 • Mob. 49 44 60
e-mail: kujataamiu@gmail.com

www.kujataamiu.gl

Akisussaalluni aaqqissuisoq / Ansvarshavende redaktør:
Ib Benjaminsen

Iloqqarneqarnera naqiterneqarneralu / Tryk og layout:
Q-offset v/Ib Benjaminsen

Tunniussiffissaq kingulleq:
Sidste frist for indlevering:

25. maj 2022

Normu tulleg saqqummeqqissaaq:
Næste nummer udkommer igen:

2. juni 2022

mmaa affarmi allaffeqatigeereerpugut, suliassallu assi-
giinngitsut ataatsimoorullugit sularisareerlutigit, soorlu pif-
finni assigiinngitsuni aqqissusseqatigiittarnerit, nunap
immikkoortuini assigiinngitsunik ineriartortitsinerit, tuni-
niaanermut tunngasuni, paasisitsiniaanerit aammalu
Namminersornerul-lutik Oqartussat ingerlataannik ”Green-
land Visitor Center”-imik suleqateqarluni paasissutisseeqa-
tigiittarnerit kiisalu nunatsinni takornariagassaqqissunik
toqqartuisarnerni suleqatigiittareersugut”, taama oqarpoq
Sarah Woodall, ISG-mi takornarialerinerimik pisortaq.

KUJATAA Site Manager & Park Ranger

15. april 2022 Aká Simonsen KUJATAA Site Manager-itut
sulilerpoq aamma Arnaq Bjerger Petersen, 2018-miilli sulif-
figisani, KUJATAA ni Park Rangeritut sulinini ingerlatiin-
narpaa. Maannakkut marluullutik ISG-mi suleqataapput.

Aasaanerani Site Guide-tit ilinniarsimasut marluk Igalikumi
Qassiarsummilu atorfinitsinneqartarput, takornarianik nu-
natsinneersunik Nunarsuullu ilaaneersunik nunaqarfinni,
illukoqqarfinnik paasissutissiisarfii pillugit paasissutissii-
narnik suliaqartarlutik. Qassiarsummi Qallunaatsiaat illori-
nikuusaatut pissuserisimasaatut sanaqqitat pillugit aamma
paasissutissiisoqartarpoq.

“Kingornutassiaqarfiup iluani immikkoortut sisamat suli-
arissallugit takorloorpara, tassaasut: UNESCO-p Nunarsuaq
tamakkerlugu sulinianermini siunniutai, Kommune Kujal-
liup siunissami sulinutissatut siunniutai, ineriartortitseqata-
anissaq kiisalu nunaqavissut immikkoortuni assigiinngitsuni
niittut paaseqatigilluarnissaat suleqatigilluarnissaallu, kiisa-
lu FN-ip Nunarsuarmioqatigiit pillugit siunniussaa”, taama

oqarpoq Aká Simonsen, ISG-mi KUJATAA Site Manager-
iusoq.

“ISG-p sulinermini toqqammavigisai sisamaasut, Takorna-
rialerineq, Aalisarnej Piniarnerlu, Nerisassanik Tunisas-
siorneq Aatsitassalerinerlu, tamarmik immikkoortuupput
KUJATAA-ni sulisuusugut immikkoortukkuutaarlugit sule-
qataaffigisagut. Maannakkullu suleqatigiillernerput ajunngit-
sumik siunertaqarpoq, tassami suliassat ataatsimik siuner-
taqarluta suleqatigiissutigilissagatsigit.

Kaammattoqatigiissaagut ilisimasatsinnillu agguaaqatigiit-
tassalluta”, taama naggaasiivoq Arnaq Bjerger Petersen,
ISG-mi KUJATAA Park Ranger-iusoq.

Kalaallit Nunaata Kujataani Nunarsuarmioqatigiit Kingornusassaasut

UNESCO-p Nunarsuarmioqatigiinnut Kingornutassiaanut
ilisarnaammik pigisaqarneq nunaqavissunut tulluusimaaru-
taavoq, kaammattuutaavorlu piffinni assigiinngitsuni naju-
gallit ataatsimoorussaqaarnerannut kiisalu nunarsuarmioqati-
giit piorsarsimassutsikkut assiinnngissutsimikkut ataatsimoo-
russeqatiginnerannut.

Nunani issittuni nunalerineq piffinni marlunni ingerlanneq-
arnikoq tassaavoq Kingortussiaqarfiup KUJATAA-ta ataq-
qiniarlugit takutikkumasai. Qallunaatsiaat nalaanni nuna-
ateqarsimaneq, kiisalu 1781-mi aallartinneqartoq, sulilu
ulloq manna tikillugu ingerlanneqartoq tassalu ullumikkut
nutaaliaasumik nunaateqarnermik ingerlatsineq, ullumikkut
Savaateqarfiit 38-usut, nersussuaateqarfik ataaseq, tuttuu-
teqarfiit marluk kiisalu tamakku pillugit misileraaffiusoq
ataaseq.

Savaateqarfiunerusuni inuit 150 missaat najugaqarput,
Nunarsuarmioqatigiit Kingornutassaanni, nunaminertanut
tallimanut agguarsimasunut: Igaliku, Upernaviarsuk-
/Qaqortukulooq, Qassiarsuk, Sissarluttoq (inoqanngitsaq)
kiisalu Tasikuluulik.

Tamaani najugaqartut, Nunarsuarmioqatigiit Kingornutas-
siaqarfiini illukoqqarfinni qallunaatsiaqarfikuni 85-ni, kala-
allillu nunaqarfitoqarisimasaanni 20-ni ilaat najugaqarfeqar-
lutik. Amerlaqisullu allat Kalaallit Nunaataa kujataani sias-
simasuni najugaqarput, ilaatigut qallunaatsiaqarfikuni, nu-
naateqarfissuakuini ilaatigut oqaluffeqarfisimasaat, unga-
lularisimasaat, inuit ilivitoqarfiit piffiillu inoqarfiusarsi-
masut.

**Qaqortoq
Entreprenørfirma ApS**

Kilaalap Aqq 1296
Postboks 420
DK-3920 Qaqortoq

Udfører alt arbejde inden for:

Jordarbejde
Borearbejde & Sprængningsarbejde
Vandledningsarbejde & Kloakararbejde
Terrænarbejde & Belægningsarbejde
Halvrørsarbejde
Betonarbejde
VVS-arbejde

Postboks 420, 3920 Qaqortoq
Tlf.: 64 20 44

Jens Tikile Simonsen • Mobil: 49 76 77
E-mail: jenst@qef.gl

Nikki Davidsen • Mobil: 24 17 17
E-mail: jenst@qef.gl

Pasfoto - 120 kr.

B-46 (Kujataamiu)
JYSK akiani

Nal. 11.00 - 17.00

Oqarasuaat 49 44 60

Lokal entreprenør har fået første opgave på lufthavnsbyggeriet i syd

Et entreprenørselskab i byen har gjort sig klar til lufthavnsbyggeriet ved at investere i større maskiner. Nu har investeringen givet pote, da selskabet har fået de første opgaver på projektet.

Lufthavnsbyggeriet begynder så småt i næste uge i Qaqortoq.

2 millioner tons klippe skal sprænges, knuses og transporteres, når byggeriet for alvor kommer i gang. Men før dette kan starte, så skal der hentes større maskiner fra Canada til noget af arbejdet.

Det skal HK Transport ApS hjælpe til med ved at lave en

ankomst terminal til hovedentreprenøren Pennecons store maskiner.

- Vi har som lokalentreprenør forpligtet os til at gøre os klar til større opgaver. Så vi tog nogle chancer og investerede i større maskiner, hvilke nu har givet pote og det er vi rigtig glade for, siger afdelingsleder Alexander K. Nielsen til Sermitsiaq.AG.

HK Transport ApS har i alt 13 ansatte, som alle er lokale. I anledning af de kommende større opgaver, så har virksomheden også valgt at ansætte en ingeniør.

- Det er jo ikke kun os som lokal virksomhed der kan være med, så jeg håber at alle i Sydgrønland gør sig klar til at kunne udføre de kommende opgaver som lufthavnsprojektet vil bringe til Sydgrønland, for der vil komme opgaver, da det er et kæmpe projekt, understreger Alexander K. Nielsen.

Erhvervet kan endelig udvikle sig

Udover HK Transport ApS, så vil Pennecon også ansatte 23 lokale maskinchauffører og anlægsmedarbejdere samt ingeniører og ledere til lufthavnsbyggeriet. Mens Pennecon Heavy Civil forventer, at der vil være omkring 50-70 ansatte til lufthavnen bliver færdig.

Snakken om en lufthavn i Qaqortoq har været diskuteret i 40 år og nu er det endelig ved at blive til virkelighed.

- Vi er selvfølgelig stolte over, at vi skal være med på projektet. Vi glæder os rigtig meget til at begynde at hjælpe med det her og vi glæder os til at få en lufthavn, siger afdelingslederen.

Der er ingen tvivl om, at erhvervet i Sydgrønland har manglet sådan nogle projekter. Formand for GE i Qaqortoq understreger også, at byggeriet og erhvervsudviklingen i Sydgrønland kan tiltrække flere unge til at flytte tilbage.

- Jeg har udlært omkring 80-90 håndværkere og de fleste af dem møder jeg i Nuuk. Så jeg håber også, at lufthavnsbyggeri og etablering af lufthavn vil tiltrække flere i at flytte til Sydgrønland. Erhvervet har jo stået stille i 10-15 år, siger formanden for GE Qaqortoq, Erik J. Nørskov.

Arssarnerit

- elteknik for fremtiden
- Siunissami innaallagisserineq

El-installationer
Industri-installationer
Service
Skibs-installationer
Data-installationer
Kommunikation
Antenneanlæg
Elevatore
Belysningsteknik

Sikringsanlæg
Patient- og nødkald
Brandalarm anlæg
Maskinelektro
Termografering
Hvidevarer
Storkøkkener
Døgnvagt
El butik

Stort udvalg i lamper og hårdehvidevarer

*Qinigassaqarluartooq qullinik errorsiviit
nillataartsiviit allallu*

Arssarnerit A/S

Jaraatooq B-1305
3920 Qaqortoq
Tlf: 642030
www.arssarnerit.gl
qaqortoq@arssarnerit.gl

Qaqortoq afd.

Søren tlf. 494525
Vagttlf.: 494530

Ombudsmand kommer med kraftig opsang til kommuner

Ombudsmanden oplever fortsat flere eksempler på, at forældre føler sig pressede af deres kommune til at underskrive en samtykkeerklæring til anbringelse af deres barn uden for hjemmet. Det er i modstrid med reglerne, lyder det fra ombudsmand Vera Leth.

De kommunale forvaltninger er alvorligt udfordrede på stort set alle områder, og der sker ikke nogen forbedringer, lyder det fra ombudsmand Vera Leth i embedets årsrapport. Som ombudsmand gennemgår hun hvert år klager over afgørelser og sagsbehandling i det offentlige fra borgerne, og hos kommunerne står det altså skidt til.

- Jeg kan ikke frigøre mig fra den tanke, at de politisk ansvarlige i de enkelte kommunalbestyrelser måske ikke har tilstrækkelig forståelse for, hvor udfordrede forvaltningerne rent faktisk er, skriver Vera Leth i årsrapporten.

Efter kommunalvalget i foråret 2021 valgte hun på den baggrund at skrive ud til alle de nyvalgte kommunalbestyrelsesmedlemmer, at hun fremover vil sikre, at hendes "vurdering af den enkelte kommunes virksomhed eller institutioner sendes direkte til borgmesteren og samtlige kommunalbestyrelsesmedlemmer." Har gennemført nye undersøgelser

Ombudsmanden har desuden valgt at gennemføre en undersøgelse i efteråret af to tilfældigt udvalgte kommuners sags-

behandling med fokus på sager om anbringelse af børn uden for hjemmet og hjemgivelse af anbragte børn.

I forbindelse med den type sager oplever ombudsmanden, at et alvorligt problem går igen:

- Jeg oplever flere gange hvert år, at borgere oplyser, at de har følt sig presset af deres kommune til at underskrive en samtykkeerklæring til anbringelse af deres barn uden for hjemmet. Nogle borgere oplyser i den forbindelse, at kommunen har tilkendegivet, at de ikke vil få lov til at se deres barn under anbringelsen, at samværet vil blive begrænset, eller at der vil gå længere tid, før de kan få deres barn hjem igen, hvis de pågældende borgere ikke underskriver en samtykkeerklæring, skriver Vera Leth og fortsætter:

Håber på refleksion

- I mit brev fastslår jeg blandt andet, at det er helt afgørende, at et samtykke er fuldstændig frivilligt. Et samtykke må ikke være afgivet under tvang eller nogen form for pres. Kommunerne skal derudover sikre sig, at den der afgiver samtykket, er klar over, hvad vedkommende giver samtykket til.

Resultatet er de nye undersøgelser forventer Vera Leth at kunne offentliggøre i løbet af foråret. Hun håber, resultaterne vil kunne hjælpe chefer og medarbejdere inden for området, men også skabe refleksion hos politikerne.

I alt oprettede ombudsmanden 190 klagesager i 2021, som man kan læse eksempler på i årsrapporten.

UPERNAAMUT UPALUNGAARSARIT BLIV KLAR TIL FORÅRET

STARK STØTTER

Børnehjemmet Sikkerneq

CARHARTT SWEATSHIRT

Med lomme og hætte. Farve: sort eller grå.
(Best. nr. 1708722, 1975458)

STARK PRIS
999,-

HELLY HANSEN WORKWEAR CONSTRUKTIONS BUKS

Model Kensington.
Super letvægts 4-vejs
stretch buks. Perfekt
til arbejde og fritid.
(Best. nr. 2141678)

329,-

DUNLOP STØVLE
Model Blizzard. Foret
støvle af pvc. Der beskytter
ned til -15 grader.
(Best. nr. 1609787)

499,-

HELLY HANSEN WORKWEAR DAME FLEECETRØJE

Model Luna. Fleecejakke der er
designet og testet af kvinder.
(Best. nr. 2172770)

Priserne gælder fra onsdag den 18. maj til
Jordag den 21. maj 2022.
Der lages forbehold for pris- og afgiftsændringer, trykfej og usolgte varer samt forsinkede leverancer. Så længe lager haves.

Akit pitsassuit
aviisitsinni takoriakkut
imaluunniit nittartagaput
alakkaruk
www.STARK.gl

Se de stærke priser i vores avis
eller besøg vores hjemmeside
på www.STARK.gl

STARK
Sammen bygger vi professionelt

STARK Qaqortoq

Box 339 • 3920 Qaqortoq • Tlf. 38 37 30

STARK Ilulissat

STARK Aasiaat

STARK Sisimiut

STARK Tasilaq

STARK Nuuk

STARK
Qaqortoq

BESØG OS PÅ FACEBOOK
STARKKALAALLITNUAAT

Medlem af CSR Greenland

Innovation South Greenland nutaamik siulittaasortaarpoq

Toqqarneqartoq tassaavoq Campus Kujallermi pisortaasimasooq Steffen Lund.

Hans Peter Hansen Innovation South Greenlandimi siulittaasuutut inuttut atukkaminik pissuteqartumik tunuarpoq, kingoraartigaalu Steffen Lund, Sjøllandip avannaani Inuusutissasiutinut Ilinniarnertuutullu Ilinniarfimmi ulluinnarni pisortaasoq.

- Steffen Lundip toqqarneqarnera iluarilluinnarpara. Angut misilittagalik Innovation South Greenland A/S-ip siulersuisuunut ilannguppoq. Tassami Steffen Lund VUC Roskildemi siulersuisuni siulittaasuuvooq kiisalu FGU Nordvestsøelandimi siulersuisunut ilaasortaalluni, borgmester Stine Egede oqarpoq.

Innovation South Greenland A/S Oktober 2019-mi kujataani inuusutissarsiutinik ineriartortitseqatigiiffittut pilersinneqarpoq, Kujataani ineriartortermik ukiorpassuarni aporfeqarsimaqisimaqisumik siumut aallartitsinissaq siunertaralugu.

-Pissutsit illuanut saatsinneqassappata nukiit annertuut pisariaqartippavut, tamannalumiuna pillugu Steffen Lund pissarsiariniarsimagipput. Inuusutissarsiortut qinikkallu akornanni nukilinnik peqarluareerpugut, sulialli aalajaatsumik suliarisariaqarput. Steffen Lundip Campus Kujallermi pisortaasimanera ajoqutaanngilaq. Kujataa najorsimagamiuk ilisimasaqarfigaa, uagullu inuttut pikkorissutut piginnaasalitullu ilisimavarput, Stine Egede oqarpoq.

Innovation South Greenlandip atuunnerani ukiuni siullerni marlunni Kommunalbestyrelsen Innovation South Green-

Steffen Lund

landimut aalluteqqullugit noqqaassutigisaatut inuusutissarsiutit pingaarnertit sisamat ineriartortinneqalernissaat sammineqarsimavoq.

-Inuusutissarsiutit taakku tassaapput Takornariartitsineq, Inuusutissalerineq, Aalisarnek kiisalu Aatsitassarsiorneq. Tamatumalu saniatigut Kujataa ilinniartoqarfittut nukittorsagassaraarput, matumanilu Steffen Lund siulersuisuni assut nukitoqutaassaaq. Kommune Kujallermi ineriartortit- sisoqassappat tikinneqarsinnaassuseq pingaaruteqarluinnarpoq, mittarfiliortnerullu ukioq manna aallartittussaana inuusutissarsiutinik ineriartortitsinermut assut pingaaruteqarpoq. Siunissamut ilisimalluarpugut Steffen Lundillu suleqatiginissaa qilanaaraarput, Stine Egede naggasiivoq.

Inissiat iluarsartuunnissaan- nut akiligassaq 2,3 milliardit koruuninngortoq

Namminersorlutik Oqartussat inissiaataannut aserfallassimaqisunut akiligassap nungunnissaa Naalagaaffiup akileeataaffigisariaqaraa, ineqarnermut naalakkersuisoq isumaqarpoq.

Namminersorlutik Oqartussat nuna tamakkerlugu inissiaata atattartakkat, 6000-it missaanniittut amerlanerpaartaat aserfallassimaqaat. Iluarsartuunnissaannullu aningaasat kinguaattoorutit milliardit marluk sinnersimalerpaat.

- 2,2 2,3 milliardit missaannik massakkut killiffeqarlutik. Taannalu ullormiit ullormut qaffakkiartorpoq, ineqarnermut naalakkersuisoq, Erik Jensen KNR-mut oqarpoq.

Akiligassaq taanna ullormut 500.000 koruuninik qaffattartoq, ineqarnemut naalakkersuisuujunnaaqqammersup, Naaja H. Nathanielsenip siorna oqaatigaa.

Inatsisartut aningaasanut ukioq mannammut inatsisaanni iluarsartuussinissamut 141 millionit koruunit immikkoortinneqarput.

- Taannalu naammangilaq, ukua 2 milliardit sinnerlugit aningaasat pisariaqartinneqartut eqqarsaatigissagaanni, Erik Jensen oqarpoq.

Naalagaaffik akiliinissamut pisussaaffilerusukkaa
Taamaattumik akiligassap nungunniarnerani Namminersorlutik Oqartussat kisimik akiliissangitsut naalakkersuisup neriututigaa.

- Naalagaaffik aamma tassani pisussaaffilerlugu kivitseqataassasoq, kommunit oqaloqatigalugit Namminersorlutik Oqartussat aamma tassunga aqutissiuusseqataallutik inissimasinnaappata isumaqarpunga ajornartorsiut annertoorujussuarmik kivitseqatigiinnikkut aqqinneqarsinnaasoq, Erik Jensen oqarpoq.

Kissaatinilu tamanna pillugu tunuliaquttani Inatsisartunilu

ilaasortat tusarniassallugit oqarpoq.

Naalakkersuisup oqarnera naapertorlugu inissiat iluarsartuunneqartariaqartut amerlanerit tassaapput 1960-kkunni 1970-sikkunilu inissialiat.

Ajunngitsut amerlanngitsut

Naalagaaffik inissianik sanaartornermut taamani akisussasuvoq. Nunatta ineqarnermut oqartussaaffik danskit naalagaaffiannit aatsaat 1987-mi januaarip aallaqqaataani akisussaafigilerpaa.

Namminersorlutik Oqartussat inissiaataanni 6000-it missaanniittuni, 217-nnaat ajunngitsutut suliarineqartariaqanngitsutullu 2016-mi nalunaarusiarineqarpoq. Taakkunannga sinneri nutartigassatut ingutsigassatulluunniit nalilerneqarput.

Iluarsartuussinissamut kinguaattoorutit 2016-mi 1,5 milliardit koruuniupput. 2019-milu 1,7 milliardit koruuniullutik.

**Sydgrønlands
designbureau**

info@allu.gl
www.allu.gl

Fusion i Sydgrønland: ISG & KUJATAA passer naturligt

Under et ordinært kommunalbestyrelsesmøde tidligere i år indstillede Kommune Kujalleq at KUJATAA opgaver og medarbejdere, der tager sig af administration og udvikling inden for Sydgrønlands UNESCO verdensarvsområde, overdrages til det regionale erhvervsudviklingsselskab, Innovation South Greenland A/S, herunder forkortet som ISG, som en tilføjelse til den nuværende årlige servicekontrakt ISG har.

Denne nye organisering giver naturligvis meget god mening da ISG i forvejen arbejder med administration og udvikling inden for turisme, fødevarer, landbrug og selvfor- syning samt geologi, hvor mange af disse erhvervsaktivite- ter foregår indenfor UNESCO verdensarvsområdet.

”For mit vedkommende skal vores produktive dagligdag heldigvis blot fortsætte; det er bare at vi gør det nu som kollegaer i stedet for samarbejdspartnere. Igennem de sidste 3,5 år har vi allerede delt kontor og samarbejdet på projek- ter som inkluderer bl.a.: afholdelse af arrangementer i områderne, infrastrukturelle tiltag, markedsføring og infor- mationsformidling, og udvikling af nationale seværdigheder sammen med det Selvstyre-ejet Greenland Visitor Center” siger Sarah Woodall, Turismechef hos ISG.

KUJATAA Site Manager & Park Ranger

Den 15. april 2022 startede Aka Simonsen som KUJATAA Site Manager og Arnaq Bjerger Petersen fortsætter som KUJATAA Park Ranger, en stilling hun har haft siden 2018. Begge sidder nu som medarbejdere hos ISG. Om sommeren ansættes der to Autoriserede Site Guides i hhv. Igaliku og Qassarsuk for at lede herboende og internationale gæster på guidede ture gennem bygderne, ruin områderne og infor- mationscentrene. I Qassarsuk giver Site Guide'en også en rundvisning i nordbo rekonstruktionerne.

”Der er i mine øjne fire områder vi skal arbejde med i ver- densarvsområdet: UNESCOs globale retningslinjer, Kom- mune Kujalleqs fremtidsmål, hjælpe til med udvikling og forbedre dialog og samarbejde med indbyggere især i del- områderne og arbejdet med FN's verdensmål” siger Aká Simonsen, KUJATAA Site Manager hos ISG.

”De fire søjler som ISG arbejder med, som er turisme, fiskeri og jagt, fødevarer og råstoffer, er områder der alle vedrører KUJATAA og som vi hver især har arbejdet med. Det giver derfor god mening, at vi nu samarbejder om dem og har indsigt i, hvad vi hver især laver og har af projekter. Vi bakker op om hinanden samt deles om vores viden” til- føjer Arnaq Bjerger Petersen, KUJATAA Park Ranger hos ISG.

Sydgrønlands verdensarv

Et UNESCO verdensarv status er noget der giver stolthed blandt lokalbefolkningen og noget der understøtter et fæl- lesskab både lokalt i delområderne og globalt på tværs af andre kulturelle verdensarvsområder.

Sydgrønlands verdensarvsområde, KUJATAA, ærer arktisk landbrug i to tidsperioder – Vikingetiden fra den 10. til 15. århundrede og senere i den moderne inuit landbrug tid, som startede i 1781 og kører den dag i dag med i alt 38 færehol- dere, 1 kvægholder, 2 rensdyravler og 1 forsøgsstation i Sydgrønland. Der bor cirka 150 mennesker, primært fære- holder familier, inden for verdensarvsområdet, som fordeles i 5 delområder: Igaliku, Upernaviarsuk/ Qaqortukulooq, Qassarsuk, Sissarluttoq (ubeboet) og Tasikuluulik. Beboerne er omgivet af 85 nordbo ruinsteder og 20 inuit ruinsteder indenfor verdensarvsområdet (og mange hundre- de flere i resten af Sydgrønland), der viser permanente spor af nordbo stormandsgårde, kirker, indhegninger, inuit grave og bopladser m.fl.

Esani Naalackersuisullu: Eqqakkasi iluuseqarfiginiarsigit

Nunami kommunit eqqagassalereqatigiiffiata Esanip Naalackersuisullu kommunit eqqakkaminnik iluamik isumaginnittarnissaannik kaammattorpaat. Tamanna pivoq Nanortalik plastikkit teqqartarnerat oqaluuserineqareersoq.

Nunarsuarmi nunat amerlanersaanni atueqqittarnerup mingutsitsinerullu annikillisarneqarnissaa ukkatarineqarnerartut, nunami maani illoqarfinni mikinerusuni nunaqarfinnilu tamanna kakkaginarpallaanngilaq.

Qeqertarsuarmi terissat ajornartorsiutigineqartut, Nanortalimmi plastikkit teqqartarput.

Esani A/S-imit oqaatigineqarpoq, kommunit eqqaavissuarminnik iluarsartuussinissaq salliutittariaqaraat aamma suliut eqqakkanik suliaqartartut sunik suliaqarnissartik ilisimaniassammassuk suleriaasissamik sukangasuumik aaq-qissuussisariaqartut.

- Eqqakkat poortorneqarsimasut isumannaatsumut inissineqarlik, qangali igitaasimasut akornanniitinnagit. Taamaallilluni tulukkat, naajat uumasulluunniit allat poortukkanik ammaaqittarnerannik ajornartorsiutaasartuq pinngitsoortinneqassammat. Eqqakkat poortorneqarsimasut sumiiffimmut uumasoreersumut igiinnarneqartarnerat iluaqutaanngilaq.

- Erseqqissaatigerusuppara, Kommuni Kujallermik oqalogaqartarnerput, kaammattuutigarpulli eqqakkanik isumaginnittarnerup pimoorunneruneqarnissaa, Esanimi pisortaa-neq Frank Rasmussen Sermitsiaq.AG-mut oqarpoq.

Eqqakkat poortoriarlugit nassiunneqarlik

Eqqakkanik ikuallaanissaq ukiorpasuarni inerteqqutaasimavoq. Avatangiisinik illersuinissaq pillugu inatsit 1988-imili atuutilerpoq. Taamaakkaluartoq illoqarfiit nunaqarfiilu amerlanersaanni eqqakkanik ikuallaasarneq nalinginnaasuusimalluni.

Aatsaat 2020-mi Naalackersuisut Upernavimmi aqunneq-anngitsumik ikuallaasoreersoq nalunaarummik akuersisuteqarmata, kommunalbestyrelsit eqqakkanik ikuallaanisamut immikkut akuerineqarnissamut qinnuteqarsinnaalersimallutik.

Avatangiisinut Naalackersuisup Kalistat Lundip (IA), Sermitsiaq.AG-mit Nanortalimmi eqqakkat teqqartarnerat oqaluttuarineqareersoq kommuninut kaammattuutigaa, eqqakkaminnik iluamik isumaginnittassasut.

- Isumaqqanngilanga ajunngitsoq. Ajuusaarnarpoq kommuni-

ni eqqakkat isumannaatsumik passunneqartannginnerat. Plastikkit allallu eqqakkat innuttaasunut akornutaallutik pinngortitamillu mingutsitsillutik tamaani teqqalasussaanngillat.

- Isumaqqarpunga inoqarfinni tamaginni isumannaatsumik eqqagassalerinermik kommunit qulakkeerinissaat pingaaruteqartoq. Suliassaqqarfiup pingaarnerutinneqarnissaa pingaaruteqarpoq, Kalistat Lund Sermitsiaq.AG-mut oqarpoq. Naalackersuisup aamma erseqqissaassutigaa, eqqakkat poortorneqarlarlutik ikuallaavinnut nassiunneqartarnissaat Naalackersuisunit inassutigineqartoq.

- Naalackersuisut 2020-2031-mut eqqagassalerinermut pilersaarutaanni nunami namminermi eqqagassalerinermut politikkimut malittarisassanik aalajangersaasoqarpoq, taamaallilluni eqqagassalerinermut suliassaqqarfinni oqartus-sat suliaqarneranni tunngavigineqartussaallutik aammalu kommunit najukkani eqqagassalerinerannut sinaakkutissat aalajangersarneqarlutik, Kalistat Lund oqarpoq.

Naalackersuisut Esanimut tapersiisut

Eqqakkat ikuallaqqusaanngimmata aamma kommunit eqqaavissuatoqqaminnik salisannngimmata, kommunit eqqakkanik imaaliinnaq aaqqiissuteqarsinnaarpasinngillat. Kommunimit taamaammat eqqakkat poortoriarlugit Qaqortumi ikuallaavimmut nassiunnissaannut sanilliullugu, nunaqarfinni illoqarfinnilu eqqakkat ikuallanneqarnissaan-nik immikkut akuersissummik qinnuteqarnissaa aalajanger-simavaa.

Kalistat Lundip erseqqissaassutigeqqippaa, eqqakkanik ikuallaanissaaq periarfissat kingullersarisariaqaraat, assersuutigaluguli Nanortalimmi assit malillugit ikuallaanissaaq kingullertut periarfissaasinnaanerarlugu. Esanimit kaammattuutigineqarpoq, eqqakkat poortorneqartarnissaat aamma eqqortumik suliarineqartarnissaat, Naalackersuisunillu tamanna taparserneqarpoq.

- Nunami namminermi ikuallaavinnik aaqqiissuteqarnissaaq Naalackersuisut tapersersorpaat. Kommunit ataatsimoorus-samik eqqagassalerinermut ingerlatseqatigiiffiata ESANI A/S-ip nunami namminermi ikuallaaviit nutaaliaasut mar-luk, nunarput tamakkerlugu eqqakkanik tigusiinnaasussat, pilersinnissaat aallartereerpaa. Ikuallaaviit nutaat taakkua eqqakkanik ikuallanneqarsinnaasunik isumannaatsumik suliarinnittarneq qulakkeertussaavaat, afslutter Kalistat Lund naggasiivoq.

Umiarsuaq nunami eqqakkanik assartuisusaaq aasamut tikis- sasooq

Eqqassaleqatigiiffik Esani eqqakkanik nunamit tamar-meersunik aasaanerani Danmarkimut assartuisartus-samut Avatangiisinut Aningaasaateqarfimmit aningaasaliiffigineqarsimavoq. Assartorneqassappatali kommu-nit eqqagaateqarunnaarnissaminnut akiliuteqartariaq-arput.

Nunami tamani eqqakkat amerliartuinnavipput sumiiffip-passuarnullu ajornartorsiortitsisarlutik. Nunami eqqagassa-lereqatigiiffik Esani A/S ajornartorsiummi siunissami aaq-qiissuteqartussanik ikualaavissuarnik marlunnik sanaartor-titsinissamut aningaasaliiffigineqarsimavoq.

Suliarli tamanna aatsaat aallartisarneqarpoq, aallartitsinna-gulu sanasussamik isumaqatigiissuteqartoqassalluni.

Esanimit taamaammat aalajangersimapput, ajornartorsium-mut aaqqiissuteqarallarniarluni aningaasanik Avatangiisinut Aningaasaateqarfimmut qinnuteqartoqassasoq, ullualuillu matuma siornatigut akissut takkussimalluni.

- Aningaasaliiffigineqarnissamik qinnuteqaaterput Naalakkersuisunit akuerineqarsimanera nuannaarutigilluin-narpara, Esani A/S-imi pisortaaneq Frank Rasmussen Sermitsiaq.AG-mut oqarpoq.

Umiarsuaq sineriak sinerlugu eqqakkanik aallertassa-soq

Ingerlatseqatigiiffik eqqakkat iluarsiiffigineqarnissaanut 1,4 millioner koruuninik aningaasaliiffigineqarnissamut akuerineqarsimavoq.

Aningaasat aamma ingerlatseqatigiiffiup umiarsuaata sine-riak sinerlugu eqqanik katersineranut, Danmarkimilu ase-rorterneqarnissaannut assartorneqarnerinut atorneqassapput. Eqqakkanut 2500 tonsiusunut umiarsuaq angalanermi ata-at-simi inissaqartitsivoq, aningaasallu ikummatissat akii apeq-qutaallutik angalanernut marlunnut pingasunulluunniit naammapput, pisortaaneq nassuiaavoq. Nuummi eqqakkat 500 tonsit missaanniittut ukiumut poortorneqartarput.

- Aasaq atussavarput assartuinerup pitsaanerpaamik qanoq ingerlanneqarsinnaanerani ilinniartittut. Qanoq suleqati-giissinnaanerlutta, qanoq umiarsuarnik usilersuisinnaaner-luta il. il. ilinniassavarput, taanna oqarpoq.

Sungiusaataalluassasoq

Ikuallaavissat nutaat marluk nunami atorneqarnissamut pia-reerpata, sineriammi eqqakkat Esanip umiarsuaanit kater-sorneqariarlutik Sisimiuni ikualtassanngorlugit assartor-neqartassapput. Pisortaq taamaammat isumaqarpoq, assar-tuisarnissaq siunissami atuisarnissamut pingaaruteqarluin-nartunik ilisimasaqalersitsissasoq.

Pisortap neriutiginerarpaa, suliniummut kommunit peqata-assasut, eqqakkat Danmarkimukaanneranni tonsimut 450-600 koruuninik akiliuteqartarnissaq piumasaqaataavoq.

Nunami sumiiffippassuarni innuttaasut eqqaavissuarnit pisunik ajornartorsiuteqartarput, eqqakkat tippaattut uuma-sunillu piumaneqartut imaluunniit plastikkit illoqarfimmi imaanulluunniit teqqartut ajornartorsiutigisarpaat.

Eqqakkanik aallartarnissamik neqeroorut kommuninut tamanut atuuppoq, aamma Avannaata Kommunianut, kom-munit sisamat allat assigalugit Esanimut sulii peqataanngit-sumut.

Pasfoto - 120 kr.

**B-46 (Kujataamiu)
JYSK akiani**

**Aasaanerani
matoqqassaaq
16.06.22 - 01.07.22**

Ombudsmandi kommuninut sakkortuumik isornartorsiuisoq

Ombudsmandimit suli takuneqartarpoq, angajoqqaat meeqqamik angerlarsimaffiup avataanut inissinneqar-nissaannut akuersisummik atsiornissamut kommuninit tatineqartutut misigisimasartut. Tamanna inatsimmut akerliusoq, ombudsmandip Vera Lethip oqaatigaa.

Kommunini ingerlatsiviit suliassaqarfinni tamani ilunger-sunarluinnartunik unammilligassaqarput, pitsanngoriaataa-sinnaasunilli suliaqarnissamut susoqarsimangilaq, om-budsmandi Vera Leth ukiumoortumik nalunaarusiamini allappoq.

Ombudsmanditut innuttaasut pisortani aalajangiisimanerit sullissisimanerillu pillugit naammagittaalliutaannik ukiut tamaasa misissuisarpoq, kommuninilu taakku ajorluinnartu-mik ingerlneqartarsimallutik.

- Suli malugisinnaavara kommunit ingerlatsivii suliassaqar-finni tamangalluinnarni ajornartorsiuteqartut, paasisaralu unaavoq ingerlatsineq pillugu inatsisiseqartitsineq pillugu

suliassaqarfinni annertunerusutigit pit-sanngoriaateqartoqarsimanngitsoq, Vera Leth ukiumoortumik nalunaarusiamini allappoq.

Tamanna tunngavigalugu 2021-mi upernaakkut kommuni-mut qinersisoqareersoq kommunalbestyrelsini ilaasortan-ngortunut nutaanut tamanut allassimavoq, siunissami suli-niutitut nutaatut qulakkeerniarlugu "kommunit ataasiakkaat sulinerinik paaqqinniffiutaannilluunniit naliliinerma borg-mesterinut kommunalbestyrelsini ilaasortanut tamanut nassiuinneqartarnissaat."

Misissuinerit nutaat naammassisimagai

Ombudsmandip aamma ukiaq aalajangersimavaa, meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissineqarnissaat inissinneqar-simasullu angerlarteqqinneqarnissaat pillugit kommunit sul-lissisarneranni suliat marluk misissuiffigniarlugit.

Ombudsmandip tassunga atatillugu oqaatigaa, suliat taama-tut ittut ilungersunarluinnartumik ajornartorsiutaasarnarat takussaaajuartuusoq:

- Innuttaasut meeqqamik angerlarsimaffiup avataanut inis-sineqarnissaannut akuersineq uppersararlugu atsioqqu-neqarlutik kommuniminnit tatineqarsima-

sutut misigisimallutik oqartut ukiut tamaa-sa arlaleriarlunga misigisarpara.

Innuttaasut arlallit tamatumunnga atatil-lugu oqaatigisarpaat kommunip oqarfigi-simagaatik akuersinermut uppersarlaat atsionngikkunikku meerartik inissisimane-rata nalaani takusinnaanngikkitsik, najo-qatigiittarneq killilersorneqassasoq ima-luunniit meeqqap angerlarteqqinneqarnis-saanut piffissaq sivilisunerusoq ingerlassa-soq, Vera Leth allappoq, nangillunilu:

Isumaliutersuuteqartassasut neriutigi-gaa

- Allakkanni taakkunani erseqqissarlugu ilaatigit oqaatigaara akuersinerup nam-mineq piumassuseq tunngavigilluinnarlugu pinera aalajangiisuusoq. Akuersineq pinngitsaaliinikkut qanorluunniit iliorluni tatisinikkut pisussaannigilaq. Akuersisup suna akuerinerlugu ilisimassagaa kommu-nit tamatuma saniatigit qulakkeertussaa-vaat.

Vera Lethip naatsorsuutigaa misissuiner-mi paasisani 2022-mi upernaakkut saqq-ummiutissallugit. Neriutiginerarpaalu paasisai suliassaqarfinni pisortanut suli-sunullu ikiuutaajumaartut aamma politik-kerit killiffimmik isumaliutersuuteqaru-maartut.

Ombudsmani 2021-mi naammagittaalliuu-tinik katillugit 190-iusunik suliaqarsima-voq, taakku ukiumoortumik nalunaarusia-mi assersuutitut atuarneqarsinnaapput.

OQQIFFIK

Nimerialik 2022

Aallaarsimaagqilerpugut!

Ukiuni kingullerni marlunni corona peqqutaalluni ajorluartumik aallaarsimaartitsisimangilagut

2022-mi aasaanerani aallaarsimaarnissat sisamat neriutigaagut:

Juunip 30.-nit juulip 5.-nut

Niviarsiaqqat nukappiaqqallu 9-11-nik ukiullit, Qaqortormiut Juulip 7.-nit 12.-nut

Niviarsiaqqat nukappiaqqallu 11-13-inik ukiullit, Qaqortormiut Juulip 14.-nit 17.-nut

Niviarsiaqqat nukappiaqqallu 9-14-inik ukiullit, nunaqarfimmiut Juulip 21.-nit 26.-nut

Inuusuttut – nivissat nukappissallu 14-17-inik ukiullit

Peqataaniarluni allatsinnissaq pillugu juunip aallartilaaernerani paasissutissiuumaarpugut.

Ikinngutinnersumik inuulluaqqusilluta Marjun & Páll

Til sommer kommer skralde-skibet rund i landet

Affaldsselskabet Esani har fået midler fra Miljøfonden til at transportere skrald fra hele landet til destruktion i Danmark denne sommer. Det kræver dog at kommunerne er villige til at betale for at komme af med deres skrald.

Skraldedyngerne vokser overalt i landet og skaber mange steder problemer. Landets nationale affaldsselskab Esani A/S fået midler til at opføre to store forbrændingsanlæg som i fremtiden skal klare det problem.

Men det projekt er stadig i startfasen, og der skal ingås aftale med totalentreprenør, før det kan starte op. Derfor valgte Esani at ansøge Miljøfonden om midler til at løse problemet midlertidigt, og for få dage siden kom der svar.

- Jeg er virkelig glad for at Naalakkersuisut har godkendt vores ansøgning om midler, siger direktør i Esani A/S Frank Rasmussen til Sermitsiaq.AG.

Henter skrald langs kysten med skib

Det betyder, at selskabet har fået tilsagn om 1,4 millioner kroner til en "affaldstunnel".

Pengene skal være med til at finansiere, at selskabets skib sejler rundt langs kysten og indsamler skrald, som derefter sejles til Danmark og destrueres.

Der er plads til 2500 ton skrald på skibet pr tur og pengene rækker til to eller tre turer alt efter brændstofpriserne, forklarer direktøren. I Nuuk pakkes der omkring 500 tons affald årligt.

- Vi skal bruge sommeren til at lære, hvordan det her gøres bedst muligt. Det bliver en god læring for, hvordan vi kan arbejde sammen, laste skibet og så videre, siger han

God øvelse

Når de to nye forbrændingsanlæg står klar her i landet skal affaldet ligeledes hentes på kysten af Esanis skib, og sejles til Sisimiut til forbrænding. Derfor kan den kommende sejltur give en masse vigtig viden til fremtidig brug, mener direktøren.

Han håber, at kommunerne vil være med til projektet som kræver at de selv betaler et såkaldt tip-off fee på 450-600 kroner pr tons affald afleveres i Danmark.

Flere steder i landet oplever befolkningen at der er problemer på dumpen, med affald der lugter og tiltrækker dyr eller plastik og andet som blæser rundt i byen eller ud i havet.

Tilbuddet om afhentning af affald gælder alle kommuner også Avannaata, som endnu ikke er med i Esani, som de andre fire kommuner.

Innovation South Greenland har fået ny bestyrelsesformand

Valget faldt på tidligere Forstander for Campus Kujalleq Steffen Lund.

Hans Peter Hansen er trådt tilbage som bestyrelsesformand for Innovation South Greenland af personlige årsager og overlader pladsen til Steffen Lund, som til dagligt sidder som Direktør for Nordvestsjælland's Erhverv- og Gymnasieuddannelser.

Steffen Lund

- Jeg er godt tilfreds med valget af Steffen Lund. Det er en erfaren mand der kommer ind i Innovation South Greenland A/S' bestyrelse. Steffen Lund sidder nemlig også som bestyrelsesformand for VUC Roskilde og er bestyrelsesmedlem i FGU Nordvestsjælland, siger borgmester Stine Egede.

Innovation South Greenland A/S blev etableret i Oktober 2019 som det sydgrønlandske erhvervsudviklings selskab for at sætte gang i udviklingen af sydgrønland som har været udfordret gennem mange år.

-Det er klart, at der skal stærke kræfter til at vende udviklingen, derfor har vi hentet Steffen Lund ind. Vi har i forve-

jen mange gode kræfter både i erhvervslivet og på politisk plan, men det her kræver et langt sejt træk. Men det er ikke nogen ulempe at Steffen Lund også har været forstander i Campus Kujalleq. Han har kendskab til Sydgrønland fordi han har boet her. Men vi kender ham også som en dygtig og kompetent mand, siger Stine Egede.

De første to år i Innovation South Greenland har været brugt til at sætte gang i udviklingen af de 4 erhvervs søjler som Kommunalbestyrelsen har bedt Innovation South Greenland at sætte fokus på.

Sydgrønlands El ApS

V/ Per Holm

Alt I El udføres

Per Holm 49 45 19

Jørgen Andreassen 49 46 58

Værksted 64 34 81

E-mail: sydel3920@gmail.com

Postboks 527 • 3920 Qaqortoq

-Erhvervs søjlerne er Turisme, Fødevarer, Fiskeri og Rå-stoffer. Desuden skal vi have styrket Sydgrønland som uddannelsesregion, hvor Steffen Lund selvsagt er en kæmpe ressource at få ind i bestyrelsen.

Tilgængelighed er helt afgørende for udviklingen i Syd-kommunen og det at lufthavns byggeriet kommer i gang i år har stor vigtighed for erhvervsudviklingen. Vi ser på fremtiden med optimistiske øjne og ser frem til et godt samarbejde med Steffen Lund, slutter Stine Egede.

Najukkami entreprenøri kujataa- ni timmisartoqarfiliørnermi suli- assaminik siullernik pissarsisoq

**Illoqarfimmi entreprenøritut ingerlatseqatigiiffik timmi-
sartoqarfiliortoqarnissaanut piareersarluni maskiina-
mut angisuumut aningaasaliissuteqarsimavoq.**

Aningaasaliissuteqarsimanerlu iluatsitsiffiusimavoq, inger-
latseqatigiiffimmi timmisartoqarfiliørnermi suliassaminik
siullernik tunineqarsimavoq.

Qaqortumi timmisartoqarfiliørneq sapaatip-akunnerata tul-
liani aallartinneqassaaq sarsinnaangussaaq.

Qaarsoq 2 millioner tonsiusoq qaartinneqassaaq, sanaartor-
nerlu aallartippat qaarsoq sequtsigaq assartorneqassalluni.
Suliassarli tamanna aallartitsinnagu Canadamiit maskiinar-
suit tikisinneqassapput.

HK Transport ApS tamatumunnga ikiuulluni Penneconsip
maskiinaaassuinik angisuunik tigooqqaaffissamik suliaqas-
saaq.

- Najukkami entreprenøritut suliassanut annertuunut piare-
ersarniarluta immitsinnut pisussaaffilersimavugut.

Taamaammat periarfissaq atorlugu maskiinanut angineru-
sunut aningaasaliissuteqarsimavugut, aningaasaliissuteqarsi-
manerpullu iluatsitsiffiuvoq, tamannalu nuannaarutigilluin-
narparput, immikkoortorta qarfimmi pisortaq Alexander K.
Nielsen Sermitsiaq.AG-mut oqarpoq.

HK Transport ApS katillugit 13-inik tamarmik najukkame-
ersusunik sulisoqarpoq. Suliassallu annertuut eqqarsaatiga-
lugit suliffeqarfimmit aalajangiunneqarsimavoq, ingeniør-
mik atorfinitsitsisoqassasoq.

- Najukkamimi suliffeqarfittut uagut kisitta suliassanut
peqataasinnaanngilagut, taamaammat neriutigaara, Kuja-
taani kikkut tamarmik timmisartoqarfiliørnermi suliassanik
suliaqarsinnaanerminnut piareersarlutik suliaqassasut, suli-
assarmi annertooujussuummat suliassaqarpo, Alexander K.
Nielsen erseqqissaavoq.

Inuussutissarsiuteqarneq kiisami ineriartorsinnaanngortoq
HK Transport ApS-itulli Pennecon najukkami najugalinnik
23-nik maskiinanik aqutsisussanik sanaartortussanillu kiisa-
lu timmisartoqarfiliørnermi ingeniørissanik aqutsisussanillu

atorfinitsitsiniarpoq. også ansatte 23 lokale maskinchauf-
fører og anlægsmedarbejdere samt ingeniører og ledere til
lufthavnsbyggeriet. Mens Pennecon Heavy Civilimit naat-
sorsuutigineqarpoq, timmisartoqarfiliørnerup naammassillu-
gu suliarneqarnissaata tungaanut 50-70-it missaannik suli-
soqassasoq.

Qaqortumi timmisartoqarfiliørnissaq ukiuni 40-ni maanna
oqallisigineqarsimalerpoq, maannalu kiisami piviusunngor-
tinneqartussanngorluni.

- Suliassamut suleqataanissarput soorunami tulluussimaaru-
tigaarput. Suliassamut ikiuunnissatsinnut qilanaartupilus-
suuvugut aamma timmisartoqarfittaanissarput qilanaaraar-
put, immikkoortorta qarfimmi pisortaq oqarpoq.

Qularutissaangilaq Kujataani inuussutissarsiuteqarnermut
suliassat taamatut ittut amigaataasimasut. Qaqortumi Su-
lisitsisut siulittaatuata aamma erseqqissaassutigaa, sanaar-
tornerup Kujataanilu inuussutissarsiuteqarnerup ineriartor-
nerata inuussuttut amerlanerit uterlutik nuukkusutsilersin-
naagaat.

- Sanasut 80-90-it missaanniittut ilinniartissimavakka, taak-
kulu amerlanersaat Nuummi naapippakka. Taamaammat
neriuutigaara, timmisartoqarfiliørnerup timmisartoqarfeqa-
lernerullu amerlanerit Kujataanut nuukkusutsilersinnaagaat.
Inuussutissarsiuteqarnermi ukiuni 10-15-ini uninngasima-
voq, Qaqortumi Sulisitsisut siulittaasuat Erik J. Nørskov
oqarpoq.

Pasfoto - 120 kr.

**B-46 (Kujataamiu)
JYSK akiani**

**Aasaanerani
matoqqassaaq
16.06.22 - 01.07.22**

Renoveringsefterslæbet er vokset til 2,3 milliarder kroner

Naalakkersuisoq for boliger mener, at den danske stat bør være med til at betale regningen for at renovere de forfaldne Selvstyreejede boliger.

Mange af de omkring 6.000 selvstyreejede lejeboliger i hele landet er forfaldne og trænger til at blive renoveret. Renoveringsefterslæbet af disse boliger beløber sig nu til over 2 milliarder kroner.

- Det nuværende renoveringsefterslæb ligger på omkring 2,2 og 2,3 milliarder kroner. Den regning stiger hver eneste dag, siger naalakkersuisoq for boliger, Erik Jensen til KNR.

Daværende naalakkersuisoq for området, Naaja H. Nathanielsen, sagde sidste år, at den regning stiger med 500.000 kroner om dagen.

Der er afsat 141 millioner kroner til renovering på finansloven for i år.

- Det er ikke nok, når man tænker på, at der er brug for over 2 milliarder kroner, siger Erik Jensen.

Vil kræve betaling fra staten

Derfor ønsker naalakkersuisoq for boliger, Erik Jensen, at

Selvstyret ikke skal være alene om at betale efterslæbet. Han vil nemlig lave en aftale, hvor også den danske stat skal punge ud for at løse problemet.

- Vi kan løse problemet ved et samarbejde mellem Selvstyret og kommunerne, hvorefter vi kan komme med et krav til staten om, at de skal være med til at betale, siger Erik Jensen.

Han tilføjer, at han først vil spørge sit bagland og medlemmerne i Inatsisartut om sit ønske.

Ifølge naalakkersuisoq for boliger blev de fleste renoveringsmodne boliger bygget i 1960'erne og 1970'erne.

Staten havde dengang ansvaret for boligbyggeriet.

Grønland hjemtog ansvarsområdet den 1. januar 1987.

Selvstyrets sektorplaner fra 2016 konkluderer, at kun 217 af Selvstyrets omkring 6.000 lejeboliger er vedligeholdet. Resten bør enten renoveres eller rives ned.

I 2016 var renoveringsefterslæbet på 1,5 milliarder kroner. Det tal var i 2019 steget til 1,7 milliarder kroner.

OLIECOMPAGNIET ApS

Telefon 64 21 80 • Mail: ph@olie.gl

Åbningstider

Mandag - Fredag	08.00 - 16.00
Lørdag	08.00 - 13.00
Søndag	LUKKET

Derefter betjening via automat

Udbringning sker i alle hverdage mellem 08.00 - 16.00
Bestilling til udbringning samme dag skal ske inden kl. 12.00

PALBY-mi niivertoq

Esani og Naalakkersuisut: Få styr på jeres affald

Landets fælles kommunale affaldsselskab Esani og Naalakkersuisut opfordrer kommunerne til at håndtere skrald ordentligt. Det sker efter omtale af "plastikregn" i Nanortalik.

Mens de fleste lande i verden har sat fokus på genbrug og formindske forurening, så ser det ikke imponerende ud i de mindre byer og bygder her i landet.

Der er problemer med mus i Qeqertarsuaq, fugle andre steder, mens det regner med plastik i Nanortalik.

Esani A/S mener, at kommunerne bør prioritere oprydning af deres lossepladser og lave en stram arbejdsgang, så de ansatte som håndterer affald ved, hvad de skal lave.

- Læg det pakkede affald et sikkert sted, hvor der ikke ligger gammelt affald i forvejen. På den måde kan man bedre forhindre problemer med ravne, måger eller andre dyr, som kan pakke skraldet ud igen. Det hjælper ikke at lægge det pakkede skrald i et sted, hvor der allerede findes dyr.

- Jeg vil gøre opmærksom på, at vi jævnligt snakker med Kommune Kujalleq, men vi opfordrer til, at man tager affaldshåndteringen mere alvorligt, siger direktøren i Esani, Frank Rasmussen, til Sermitsiaq.AG.

Pak skraldet og få dem sendt afsted

Det har været forbudt at afbrænde affald i rigtig mange år. Det er helt tilbage til 1988, hvor lov om beskyttelse af miljø trådte i kraft. Men alligevel har det været normalt at afbrænde skrald i de fleste byer og bygder.

Fra 2020 blev det først muligt for kommunalbestyrelsen, at søge om dispensation om afbrænding af affald, da Naalakkersuisut godkendte en bekendtgørelse efter ukontrolleret afbrænding i Upernavik.

Naalakkersuisoq for miljø, Kalistat Lund (IA) opfordrer kommunerne til at håndtere deres skrald ordentligt, efter Sermitsiaq.AG har fortalt om det flyvende skrald i Nanortalik.

- Jeg synes ikke, det er godt nok. Det er beklageligt at affal-

det i kommunerne ikke bliver håndteret på en forsvarlig måde. Det skal ikke flyve rundt med plastik og andet affald, så det er til gene for borgere og forurener naturen.

- Jeg synes, det er vigtigt at kommunerne sikrer en forsvarlig affaldshåndtering i alle bostederne. Det er vigtigt at området opprioriteres, siger Kalistat Lund til Sermitsiaq.AG.

Han gør også opmærksom på, at Naalakkersuisut anbefaler, at affald bliver pakket og sendt til forbrændingsanlæggene.

- Naalakkersuisuts Affaldshandlingsplan 2020-2031 udstikker retningslinjer for den nationale affaldspolitik, og er således grundstenen i myndighedernes arbejde på affaldsområdet og udstikker rammerne for kommunernes lokale affaldshåndtering, siger Kalistat Lund.

Naalakkersuisut støtter Esani

Det ser ikke ud til at kommunernes håndtering af affald kan løses med det samme, da man ikke må afbrænde affald og da kommunerne mange steder ikke har ryddet op i deres gamle lossepladser.

Derfor har kommunen valgt at søge om dispensation til at brænde affaldet i bygder og byer i stedet for at pakke og sende det til forbrændingen i Qaqortoq.

Kalistat Lund understreger stadig, at afbrænding af affald skal være den sidste udvej, men på billederne i for eksempel i Nanortalik kan afbrænding være den sidste udvej.

Esani opfordrer stadig til at man pakker skrald og håndterer affald korrekt, mens Naalakkersuisut støtter op om dette.

- Naalakkersuisust støtter op om den nationale forbrændingsløsning. Det fælles kommunale affaldsselskab ESANI A/S har igangsat etableringen af to moderne nationale forbrændingsanlæg, som vil kunne modtage affald fra hele landet. De nye forbrændingsanlæg skal sikre en forsvarlig behandling af forbrændingseget affald, slutter Kalistat Lund.

Permien & Permien

Tlf.: 49 45 85 Postboks 148 3920 QAQORTOQ E-mail: info@permien.dk

En god service -det sætter vi nemlig en ære i

Nye Åbningstider

fra 07:00 til 17:00

Fra mandag til og med fredag

lukket lørdag & søndag

CANON har altid et godt tilbud for udskiftning
af din multifunktionsprinter.

Den komplette digitale løsning, der dækker virksomhedernes behov
- et valg med service og kopitonere, du ikke kommer til at fortryde

Bordprinter

Scan/print/kopi
Papirformat A4
Hastighed 25 print/min

Multifunktionsprinter

Scan/print/kopi
Papirformat A6 – SRA3
Hastighed 30 print/min

Multifunktionsprinter

Scan/print/kopi
Papirformat A6 – SRA3
Hastighed 50 print/min

Kontakte din lokale servicepartner

Takuss'! Vi ses!

Din KOPISERVICE i Kujataani

JYSK

JONSTRUP ISSIAVIK /
SPISEBORDSSTOL
Qalipaataa: Cognac/manngetumineq imlt.
qasertooq/manngetumineq /
Farve: Cognac/eg el. grå/eg
499,95 374,96

SIPAAKKIT /
SPAR

25%

Jonstrup Issiavinnut /
På Jonstrup Stole

JONSTRUP ISSIAVIK
PORTUSOOQ / BARSTOL
Qalipaataa: Qernertooq/
manngetumineq / Farve: Sort/eg
Angiss.: / Str.: 43 x 106 x 44 cm
549,95 412,46

webshop

Nittartakkakkut pisigit
apuutsillugulu

Køb online og
få varen leveret

PISIFFIK.gl

PISIFFIK.gl

ELGIGANTEN

BOSE QC45
• Trådløse on-ear
høretelefoner
• Acoustic Noise
Cancelling
• Op til 24 timers
spilletid
Siullermik: / Fø: 2.699,-

SIPAAKKIT /
SPAR
500,-

2.199,-

349923

PISATTAT

SIPAAKKIT /
SPAR
20,-

FUNKTION

NILALIORFIK /
ISTERNINGBAKKE
Siullermik: / Fø: 69,95

49,95

TORRAK
FASHION

SIPAAKKIT / SPAR

30%

SIPAAKKIT /
SPAR
11250

26250

IBIZA TAJAT / ARMBÅND
Selv

ATUUTISSAPPUT ARFININNGORNEQ 14/5-MIIT SISAMANNGORNEQ 26/5 - 2022 ILANNGULLUGU

Gælder fra lørdag den 14/5 til og med torsdag den 26/5 - 2022